

Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2026 talousarvioehdotukseen sekä vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotukseen annettujen lausuntojen käsittely ja lähetekeskustelu valmistelun tueksi

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.10.2025
27/02.00.01/2025

Esittelijä Yhteisen seurakuntatyön johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto

- 1) päättää merkitä tiedoksi liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen, kirkkoherrainkokouksen ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2026–2028,
- 2) päättää antaa selostusosaan kirjatut vastaukset seurakuntaneuvostojen antamiin lausuntoihin,
- 3) käy lähetekeskustelun talousarvion jatkovalmistelun tueksi saatujen lausuntojen pohjalta.

Käsittely

Päätös

Selostus

Taustaa

Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman päätösprosessissa noudatetaan toista kertaa käytäntöä, jossa lausunnot talousarviosta käsitellään omana asianaan ja käydään lähetekeskustelu valmistelijoiden tueksi valmisteltaessa varsinaista esitystä talousarvioksi ja toiminta ja taloussuunnitelmaksi yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Yhteinen kirkkoneuvosto pyysi kokouksessaan 11.9.2025 (§ 234) seurakunnilta, yhteistyötoimikunnalta, johtoryhmältä ja kirkkoherrainkokoukselta lausunnot 10.10.2025 mennessä ja että lausunnot käsitellään yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 30.10.2025.

Päätösehdotuksen perustelut

Lausunnon antoivat 19 seurakuntaa. Mikaelin, Oulunkylän, Pitäjänmäen, Roihuvuoren, Helsingin Tuomiokirkko ja Töölön seurakunnat eivät esittäneet launnossaan mitään sellaista, mikä olisi edellyttänyt vastauksen laatimista.

Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioesityksestä 2026 keskusteltiin kirkkoherrain kokouksessa 7.10.2025, liitteenä pöytäkirja. Yhteistyötoimikunta käsiteli asian kokouksessaan 2.10.2025. Toimikunta ei antanut lausuntoa. Seurakuntayhtymän johtoryhmä antoi lausuntonsa 23.10.2025. Lausunto ei edellytä vastauksen laatimista.

Seuraavassa otteet seurakuntien niistä lausuntojen osista, joihin on edellytetty vastauksia sekä lausuntoihin laaditut vastaukset. Kaikki lausunnot kokonaisuudessaan ovat liitteessä.

HAAGAN SEURAKUNTA

Helsingin seurakuntayhtymän perustehtävä on uuden syksyllä 2024 valmistuneen Työnjako 2030 -prosessin päätösten mukaan olla seurakuntien toiminnan mahdollistaja ja tukipalvelu. Yksi merkittävä osa tätä palvelua on taloushallinnosta vastaaminen ja seurakunnille jaettavien määrärahojen valmistelu- ja päätösprosessit yhdessä yhteisen kirkkoneuvoston ja valtuuston kanssa. Seurakuntien näkökulmasta yhteinen valmistelu on edelleen ohutta ja toteutuu lähinnä budjettivalmisteluun ja käytettäviin ohjelmiin liittyvään ohjeistukseen ja budjetin päätösvaiheisiin liittyviin seurakuntaneuvostojen lausuntokierroksiin, jolloin lausunnon antaminen jää pintapuoliseksi. Haagan seurakuntaneuvosto ehdottaa edellisvuosien tapaan, että budjetin valmistelun yhteydessä järjestettäisiin yhtymän johdon, yhteisen kirkkovaltuuston ja kirkkoherrojen yhteinen budjettiriihi, jossa seurakuntayhtymän taloushallinnon asiantuntijat avaisivat mm. seuraavan vuoden ja seuraavan nelivuotiskauden taloudellisia näkymiä ja jossa arvioitaisiin uuden työnjako- ja määrärahanjakomallin sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden vaikutuksia. Tämä lisäisi merkittävästi kaikkien päätöksentekijöiden yhteistä ymmärrystä ja päätöksenteon avoimuutta.

Helsingin seurakuntayhtymän määrärahat vuodelle 2026 jaetaan seurakuntayhtymän ja seurakuntien kesken niin, että seurakuntayhtymän kehysmääräraha on 41,34 % eli 33,166 milj. euroa ja seurakuntien 58,66 % eli 47,077 milj. euroa. Tämän lisäksi talousarviossa on uusi Yhteiset-ryhmä, johon sisältyy valtionrahoituksella rahoitettavat lakisääteiset tehtävät, henkilöstöetuudet, tarveharkintainen määräraha, käytöstä poistettujen rakennusten purkukuluja sekä seurakuntavaalibudjetti. Yhteiset-ryhmälle varattu kehysmääräraha on 12,8 milj. euroa. Vuoden 2026 talousarvioissa seurakuntien säästöt kasvavat edellisvuoteen verrattuna 0,7 miljoonalla eurolla, kun taas yhteinen seurakuntatyö käyttää säästöjä 0,02 miljoonaa euroa. Seurakuntaneuvosto toteaa, että Yhteiset-ryhmän erottaminen omaksi kokonaisuudekseen selkeyttää määrärahajakoa ja talouden seurantaa. Samaan aikaan tämä muutos vääristää seurakuntayhtymän ja seurakuntien välistä määrärahojen jakoprosenttia vuonna 2026, koska suurin osa Yhteiset-ryhmään siirretystä kehysmäärärahasta liittyy seurakuntayhtymässä hoidettaviin lakisääteisiin tehtäviin.

VASTAUS:

Valtionhallinnossa budjettiriihi viittaa hallituspuolueiden väliseen neuvotteluun, jonka pohjalta tehdään esitys valtion seuraavan vuoden talousarviosta. Helsingin seurakuntayhtymässä talousarviokehys muodostuu taloussuunnittelun prosessissa, jota ohjaavat yhteisen kirkkovaltuuston päätökset. Useassa syksyllä 2025 annetussa talousarviolausunnossa kiitetään seurakuntien talouden ennakoitavuutta. Se on pitkälti juurikin viime vuosina luodun taloussuunnittelun prosessin tulosta.

Yhteisen kirkkovaltuuston iltakoulussa 3.4.2025 kerrottiin, perusteltiin ja avattiin vuoden 2026 talousarvion valmisteluun liittyen kokonaismäärärahajako, Yhteiset-ryhmä, talousennusteen päivitys vuosiksi 2026–2028, talousarviokehys 2026 ja seurakuntien määrärahajako. Tilaisuuteen oli yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsen lisäksi kutsuttu kirkkoherrat. Tässä yhteydessä oli mahdollista keskustella ja vaikuttaa valmisteluun ja päättäjiinkin.

Luottamushenkilöille on viime vuosina järjestetty erilaisia perehdytystilaisuuksia. Viimeisin pidettiin 17.9.2025 otsikolla ”Kyselytunti vuoden 2026 talousarviosta”. Tähän tilaisuuteen oli kutsuttu yhteisen kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkoneuvosto ja seurakuntaneuvostojen jäsenet sekä kirkkoherrat. Tilaisuus järjestettiin valtuutettujen toiveesta ja käytäntöä tullaan jatkamaan.

Talousarvioesityksen laadinnan prosessi menee seuraavasti: Kunkin vuoden talousarviokehityksen valmistelu alkaa seurakuntayhtymää koskevan taloussuunnitelman päivittämisellä taloussuunnittelua ohjaavien periaatteiden mukaisesti (YKV 25.1.2024). Päivittämisessä huomioidaan seuraavaa vuotta

koskevat vero- ja muut talousennusteet. Taloussuunnitelma kertoo, mikä on seuraavana vuonna jaettavan toimintakatteen eli toimintaan käytössä olevan rahan määrä. Tämän jälkeen tehdään kokonaismäärärahan jako, jossa toimintakatteen päältä otetaan pois Yhteiset-ryhmä ja sen jälkeen jäävä toimintakate jaetaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä (YKV 6.3.2025, vuodesta 2027 eteenpäin YKV 11.9.2025). Seurakunnille jaettava määräraha jaetaan seurakuntien kehyyksiksi seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden päätöksen mukaisesti (YKV 6.3.2025).

YKN:n 5.3.2025 hyväksymä sisäisten vuokrien määrittelyperusteiden muutoksen myötä seurakunnat maksavat sisäistä vuokraa ylläpito- ja käyttökustannuksista sekä käyttäjän itsensä tiloihin toivomista perusparannuksista. Haagan seurakunnan Huopalahden kirkosta maksettavan sisäisen vuokran neliöhinta on useampia muita Helsingin kirkkoja korkeampi, vaikka kiinteistön sisätilojen peruskorjaus on jäänyt kesken vuonna 2017. Kirkkorakennuksesta ei ole myöskään olemassa kuntokartoitusta eikä pitkän aikavälin kunnostussuunnitelmaa. Tämän lisäksi Hakavuoren kirkko seisoo edelleen seurakunnan pohjoisosassa pimeänä ja tyhjiällä jo kahdeksatta vuotta sen jälkeen, kun seurakunta luopui korjauskelvottomasta kiinteistöstä. Tilavuokralaisena seurakuntaneuvosto toivoo molempiin asioihin pikaista muutosta ja selkeää suunnitelmaa, josta voidaan viestiä myös seurakuntalaisille. Nykyinen tilanne on kestävä ja aiheuttaa seurakunnalle sekä seurakuntayhtymälle jo mainehaittaa.

VASTAUS:

Hakavuoren kirkon tontille selvitetään uutta käyttäjää, jonka avulla lähdetään hakemaan kaavamuutosta, jonka läpimenoon liittyy haasteita.

Huopalahden kirkonmäen rakennusten ulkovaipat on kunnostettu viimeisen kahden vuoden aikana. Lähivuosien suunnitelmissa kiinteistöön ei ole suunnitelmissa tehdä muita merkittäviä korjaus- tai kunnossapitotöitä.

HERTTONIEMEN SEURAKUNTA

Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt Myllypuron kirkon osaperuskorjauksesta ja seurakunnan käsityksen mukaan korjaustyöt on tarkoitus aloittaa talousarviovuonna 2026. Saamamme tiedon mukaan yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee kokouksessaan 9.10.2025 hanketta koskevaa talousarviomuutosta, jossa hankkeelle varattaisiin vuodelle 2025 2 miljoonan euron määräraha. Töiden oletettu aloitusaika huomioiden valtaosa kustannuksista toteutunee kuitenkin vasta vuonna 2026, jolle tässä talousarvioehdotuksessa ei kuitenkaan varattu hankkeeseen lainkaan määrärahoja (s. 114). Syy tähän lienee budjettitekniinen, mutta seurakuntaneuvosto pyytää huomioimaan, että määräraha kohdennetaan oikein hankkeen eri toteutusvuosille.

VASTAUS:

Kyse on nimenomaan budjettitekniinen eli vuoden 2025 määrärahoissa on kiinnitetty hankkeelle rahoitus, joka tullaan erillisellä päätöksellä siirtämään alkuvuonna 2026 vuodelle 2026.

JOHANNES FÖRSAMLING

Församlingsrådet i Johannes församling uttrycker sin oro över de konsekvenser som omfördelningen av medlen - och ansvaret - kan medföra för det svenska arbetet då tex olika gemensamma projekt flyttar över till församlingarnas ansvar. Det är ytterst viktigt att svenskspråkiga församlingsmedlemmar även i fortsättningen får innehåll

och kommunikation på svenska, även när projekten leds av församlingarna och inte av samfälligheten.

Johannes församling emotser att gemensamma kyrkorådet tar ställning till hur de svenska behoven ska tillgodoses i fortsättningen med finska ansvarsförsamlingar.

SVAR:

De olika förändringsprocesser som har vidtagits under de senaste åren, och som leder till att församlingarna får ett större ansvar för vissa frågor har varit i linje med de önskemål som församlingarna har framfört. Det stämmer att minoriteter ofta kommer i kläm när det sker omfördelningar och av den anledningen är det av särskilt vikt att såväl församlingsråden i de svenska församlingarna, delegationen för det svenskspråkiga arbetet samt också det gemensamma kyrkorådet, noggrant följer med hur det svenska arbetet och också tvåspråkigheten utvecklas under de nya omständigheterna. Det gemensamma kyrkorådet är för sin del berett att verka för en levande tvåspråkighet och för en fungerande svenskspråkig verksamhet i enlighet med språklagens stadganden (SF).

Församlingsrådet i Johannes församling förutsätter att Lekholmens renovering kommer i gång 2026. Lekholmen är ett av de viktigaste kyrkliga rummen för de svenskspråkiga Helsingforsarna. För att verksamheten skall kunna fortsätta och för att holmen inte skall förfalla behöver renoveringsåtgärder vidtas utan dröjsmål.

SVAR:

När det gäller lägercentren har man ännu inte fattat beslut om en övergripande framtidsplan. För Lekholmens del ansöker man om en förlängning på fem år för logibarackerna och under den tiden är tanken att utföra de byggnadsarbeten som gemensamma kyrkorådet och gemensamma kyrkofullmäktige fattar beslut om i sinom tid.

Johannes församling önskar att den svenskspråkiga tjänsten inom gemensamt församlingsarbete för fostran tillsätts. För tillfället finns det inte inom diakoni eller fostran en enda svenskspråkig medarbetare. Detta är oacceptabelt och, speciellt med tanke på strategin, kortsiktigt.

SVAR:

Under den senaste planeringsperioden har det inte funnits möjlighet att rekrytera nya personer till de tjänster som blivit lediga. När arbetsfördelningen mellan det gemensamma församlingsarbetet och församlingarna nu har gjorts blir det aktuellt att tillsätta de tjänster som enligt personalplanerna skall besättas. Dock är det skäl att minnas att det gemensamma församlingsarbetet är bundet till ett omfattande sparprogram. Johannes församlings påpekande är emellertid korrekt gällande det att de svenska församlingarnas behov bör beaktas i större grad än nu har varit fallet.

KALLION SEURAKUNTA

Talousarviokirjassa olisi olennaista selkeästi avata lainanhoitomenojen kokonaisuus. Lisäksi olisi hyvä arvioida kirkosta eroamisen taloudellinen vaikutus vuosittain lukuina. Vuosittain eroavat 5500-6000 jäsentä on myös taloudellinen kysymys, joka voitaisiin talousarviokirjassa esittää numeroina.

VASTAUS:

Seurakuntayhtymällä itsellään ei ole lainoja. Sen sijaan konserniin kuuluvilla ja seurakuntayhtymän omistamilla asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöillä on lainoja. Ne ovat kyseisten asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden nimissä ja seurakuntayhtymän takaamia. Lainojen lyhennyksistä ja koroista vastaavat ensisijaisesti kyseiset yhtiöt ja rahoitus hoidetaan vuokratuotoilla. Tilinpäätöskirjan sivulla 43 (2024) on kerrottu tietoja seurakuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta.

Seurakuntien jäsenyydestä eronneiden taloudellinen vaikutus riippuu näiden henkilöiden verotettavien ansiotulojen määrästä. Tällaista tarkkaa tilastoa ei ole saatavilla. Pelkästään eronneiden lukumäärän perusteella voidaan tehdä vain aivan karkeita arvioita, koska kaikilla eronneilla ei ole verotettavia ansiotuloja. Seuraamme taloussuunnittelussa verotuksen valmistuttua verotettavien ansiotulojen kehitystä. Tilasto saadaan verotuksen valmistuttua verovuotta seuraavan vuoden marraskuussa, joten tiedot ovat tuoreimmillaankin noin vuoden takaisia. Tiedot ovat kuitenkin tarkat ja niiden perusteella voidaan tehdä tietoon perustuvaa analyysia ja sen pohjalta arvioida tulevaa. Verohallinnon tilastopalvelusta verotettavia ansiotuloja saavien luku- ja euromääriä voidaan analysoida eri otoksilla esimerkiksi iän ja ansioiden laadun (palkka, eläke) perusteella. Tilanne on taloussuunnittelun näkökulmasta vaikea, koska viimeisen 10 vuoden aikana verotettavat ansiot ovat kasvaneet yhtä vuotta lukuun ottamatta ja samaan aikaan näitä saavien lukumäärä on vähentynyt joka vuosi. Lukumäärää vähentämässä ovat niin eronneet, kuolleet kuin poismuuttaneetkin.

KANNELMÄEN SEURAKUNTA

Seurakuntayhtymän vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu toimintaympäristön epävarmuus. Talousarviota laadittaessa on viisasta varautua mahdollisiin muutoksiin kustannusrakenteessa. Erityisesti KKR-maksujen mahdolliseen nousuun kannattaa suhtautua ennakoivasti.

Samalla olisi hyvä kehittää vaihtoehtoisia kustannusmalleja ja skenaarioita, jotka tukevat yhtymän toimintakykyä myös tilanteissa, joissa kustannukset yllättäen kasvavat. On tärkeää pohtia, miten rahoitus mahdollistaisi nykyisen toiminnan jatkumisen.

Seurakunnille jaetaan tarkennetusti prosentuaalisesti enemmän kehysmäärärahaa suhteessa yhteisiin palveluihin. Tämä kehysmääräraha todetaan yhteisten menojen jälkeen jäävästä kokonaismäärärahasta. Yhteiset-ryhmä (lakisääteiset tehtävät, henkilöstöetuudet, tarveharkintaiset määrärahat, seurakuntavaalit, rakennusten purku) vie 12,771 miljoonaa 93,015 miljoonasta eli yhteensä 13,73 %. Kokonaisrahoituksesta, joka koostuu pitkälti seurakuntalaisten maksamista kirkollisveroista, palautuu seurakunnalliseen paikalliseen työhön vain 50,61 %. Miten tätä osuutta voisi kasvattaa?

Tulorahoituksen osalta luotettavia ennusteita ei voida tehdä yli kahden vuoden aikajänteellä, mikä korostaa taloussuunnittelun joustavuuden ja riskienhallinnan merkitystä. Myös henkilöstöresurssien suunnittelussa on tärkeää huomioida määräaikaisten rahoituksen rajat ja arvioida rekrytointien vaikutuksia pitkällä aikavälillä. Seurakunnissa henkilöstöresursseja on rajattu tasaisesti. Onko mahdollista keventää henkilöstöresursseja yhteisestä hallinnosta ja yhteisissä seurakunnallisissa tehtävissä?

Talousarviossa tulisi korostaa seurakunnallisen toiminnan laatua ja sisältöä määrällisten tavoitteiden sijaan. Paikallisten osajien ja seurakuntalaisten lahjojen hyödyntäminen vahvistaa yhteisöllisyyttä ja vähentää jännitteitä toiminnan kehittämisessä.

VASTAUS:

Yhteiset-ryhmän valtionrahoituksella rahoitettavien lakisääteisten tehtävien käyttötalouden kulu 7,3 milj. euroa rahoitetaan valtionrahoituksella, joka on tuloslaskelman rahoitusosassa. Näihin ei käytetä kirkollisverotuloja. Käyttötalouden kulun lisäksi valtionrahoitus rahoittaa myös lakisääteisiin tehtäviin kuuluvat pääomakulut (poisto ja korot) sekä kohdennetut kustannukset. Muut Yhteiset-ryhmän kulut ovat tavanomaisia seurakuntatalouden kuluja, jotka rahoitetaan kirkollisverotuloilla.

Seurakunnalliseen toimintaa käytettävää rahamäärää voidaan kasvattaa tehokkaimmin luopumalla kiinteistöistä.

On muistettava, että yhteinen hallinto hoitaa kaikkien 19 seurakunnan tukipalvelut. Emme siis esimerkiksi tarvitse 19:ää henkilöstöasiantuntijaa, tietohallinto- tai talouspäällikköä. Henkilöresursseja on jo kevennetty yhteisessä hallinnossa. Sielläkin tulee raja vastaan, kun erilaiset tehtävät on joka tapauksessa seurakuntien ja yhteisten palveluiden puolesta hoidettava. Yhteisen hallinnon tehtäviä on jossakin määrin mahdollista siirtää seurakunnille, mutta se on harvoin kustannustehokasta.

LAUTTASAAREN SEURAKUNTA

Merkittävänä haasteena taloussuunnittelussa on ja tulee olemaan kiinteistöjen kunnossapito. Seurakuntayhtymän varat eivät tule riittämään kaikkien kiinteistöjen kunnan edellyttämien peruskorjausten tekemiseen. Vaikka kaikkeen ei ole varaa, niin tärkeimpiin kohteisiin on investoitava. Lauttasaaren seurakunnan osalta kirkon vuonna 2022 valmistunut peruskorjaus on vaarassa mennä hukkaan, mikäli katto- ja julkisivuremonttia ei saada kohtuullisessa ajassa toteutettua.

Useista kiinteistöistä on luovuttava ja päästävä sille kiinteistömassan tasolle, jonka voimme realistisesti ylläpitää. Kokonaisstrategia seurakuntien omistamien kiinteistöjen suhteen on tarpeellinen ja sen mukaan on reippaasti edettävä.

Helsingin seurakuntayhtymän talouden näkymä on lähivuosina vakaalla pohjalla. Kirkollisverotuoton odotetaan pysyvän vuoden 2025 tasolla. Helsingin seurakuntayhtymän vakaa taloudellinen tilanne mahdollistaa painopisteen siirtämisen yhä vahvemmin kohti uutta kasvua ja kiinteistökannan dynaamista kehittämistä.

VASTAUS:

Lauttasaaren kirkkosaliin liittynyt hankala tuulisen sadesään vesivuodon lähde on saatu kesällä 2025 paikallistettua ja käsityksemme mukaan tukittua. Lauttasaaren kirkon katon ja julkisivun korjausta ei olla esittämässä seuraavan 5 vuoden korjaussuunnitelmaan, sillä kuparikaton on kirkon laajan peruskorjauksen päätöksenteon yhteydessä arvioitu kestävän ainakin 10 vuotta.

MALMIN SEURAKUNTA

Kevään 2025 työnjakoneuvottelujen yhteydessä yksi tavoite oli turvata seurakunnallisen työn toimintaedellytykset. Yhteiset-ryhmän kulujen erottaminen seurakuntien ja yhteisten palvelujen kokonaisuuksista varmaankin selkiyttää kulujen hahmottamista. Haluamme todeta, että tuon kokonaisuuden kuluja pitää seurata erityisen tarkasti, jotta siihen kuuluvat osiot eivät yllättäen kasva liian suuriksi suhteessa käytettävissä olevaan rahamäärään. Hallinnon kuluissa on ymmärrettävästi vaalivuoteen varautumista, ja siinä kulut nousevat huomattavasti. Vaalien lisäksi huomattava kasvu on myös yhteisen kirkkoneuvoston toimintakatteessa (143 773 euroa vuonna 2024, 160 327 euroa vuonna 2025, 241 336 euroa vuodelle 2026).

VASTAUS:

Yhteiset-ryhmässä on neljänlaisia määrärahoja. Ensinnäkin valtionrahoituksella rahoitettavat lakisääteiset tehtävät, joiden käyttötalouden menomäärärahojen suuruuteen vaikuttaa valtionrahoituksen määrä. Summa on kuluna käyttötaloudessa, mutta se katetaan valtionrahoituksella, joka on tuloslaskelman rahoitusosassa. Lisäksi valtionrahoituksella katetaan tehtäviin liittyvät poistot ja tilinpäätöksessä tehtävät kulukohdistukset. Toiseksi on koko henkilöstöä koskevat henkilöstöetuudet, joiden määrä on osittain lakiin perustuva (työterveys) ja osittain harkinnanvaraisia, jotka päätetään käytännössä vuosittain. Osa on vakiintuneita kuluja. Kolmantena on tarveharkintainen määräraha. Neljännen ryhmän muodostavat erilaiset aikasidonnaiset ja muut valitut määrärahat. Näistä seurakuntavaalit on hyvä esimerkki aikasidonnaisesta kulusta. Ensimmäistä kertaa talousarviossa on erillinen määräraha käytöstä poistettujen rakennusten

purkukululle. Sen jälkeen, kun seurakunta on päättänyt luopua rakennuksesta, siirtyy sen taloudellinen vastuu yksin seurakuntayhtymälle. Jos rakennus päätetään purkaa, on tästä syntyvä kulu irrotettu kiinteistötoimen tavanomaisista vuotuisista kuluista. Käytännössä kaikki Yhteiset-ryhmän kulut yhteinen kirkkovaltuusto päättää vuosittain. Ne ovat myös mukana taloussuunnittelun kokonaisuudessa.

Kiinteistökehitys on käsityksemme mukaan oleellisessa roolissa, kun luovuttavien ja pidettävienkin toimitilojen käyttöä ja tulevaisuutta suunnitellaan ja monipuolistetaan. Kannamme huolta siitä, onko tähän kehittämisen kokonaisuuteen varattu riittävästi resursseja. Taloudellisesti nämä hankkeet ovat merkitykseltään suuria, ja toiminnan kannalta käytännölliset tilat ovat oleelliset. Nämä hankkeet pitäisi pystyä hoitamaan mahdollisimman ripeällä aikataululla ja korkealaatuisesti.

"Helsingin seurakuntayhtymä on liittynyt Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen toimitilayhteisöjen toimenpideohjelmaan 23.10.2017 lukien. Sopimuksen myötä olemme sitoutuneet vähentämään energiankulutustamme. Tämä edellyttää tiivistä vuosittaista energiankulutuksen seurantaa ja raportointia sekä tehostaa samalla hyvällä tavalla Helsingin seurakuntien ympäristötoimintaa ja energiansäästötavoitteita. Sopimuksen myötä meidän on mahdollista saada myös valtion tukea uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon, investointeihin sekä energiakatselmuksiin. Helsingin seurakuntayhtymän rakennusten energiatehokkuuden korjaushankkeisiin esitetään vuodelle 2026 50.000 euron suuruista määrärahaa ja samansuuruisia määrärahoja vuosille 2027 ja 2028."

Tuohon yllä olevaan sitaattiin liittyen mietimme, onko valtion tukea haettu ja saatu energiatehokkuuden parantamiseen. Erillisiin energiatehokkuutta parantaviin investointeihin on varattu vain 50 000 euroa vuodessa, mutta toimintasuunnitelman mukaan toimenpiteitä tehdään osana laajempia peruskorjauksia. Onko peruskorjauksiin siis haettu ja saatu valtion tukea?

VASTAUS:

Peruskorjauksiin on haettu tukea siltä osin, kun se on ollut mahdollista ja läpimenoltaan todennäköistä. Hankerahoitusta selvityksiin sen sijaan on saatu ja tällaisia hankkeita on parhaillaan käynnissäkin. Kiinteistökehityksen resurssit ovat haasteellisessa tilanteessa, kun vuodenvaihteessa 2025–2026 tehdään hankkeiden priorisointi ja hankkeet käynnistyvät laajemmin, kun aikaisempina vuosina säästynyt investointirahaa ryhdytään käyttämään. Lisähaasteensa asiaan tuo henkilöstön ikärakenne, minkä vuoksi suunnitelmissa on tehdä korvausrekrytoinnit mahdollisuuksien mukaan etupainoisesti.

MATTEUS FÖRSAMLING MATTEUS FÖRSAMLING

Vi tackar också för att det nu finns budgeterade medel för de tidigare projektanställda i det engelska och ryska arbetet. Samtidigt konstaterar vi att båda arbetsområdena är snabbt växande, varför personalbehovet kommer att fortsätta öka. Vidare skulle vi önska att arbetets omfattning skulle beaktas i tillägget för arbetet på främmande språk.

Vi konstaterar att samtidigt som det är viktigt med strategier är det också svårt att beakta dem i ekonomin, eftersom det finns många faktorer (antalet unga vuxna, socioekonomisk ställning, antalet personer som inte talar finska/svenska) som snarare beror på stadsplaneringen än församlingens verksamhet. Vi hoppas att man på långsikt kunde beakta/belöna resultatansvar - dvs aktivitet och hur stor del av den potentiella målgruppen man når.

VASTAUS:

On hyvä seurata, kuinka nyt tehdyt päätökset toimivat ja millaisia vaikutuksia se tuottavat sekä yksittäisen seurakunnan että koko seurakuntayhtymän talouteen. Sen

pohjalta olisi myös hyvä pohtia, kuinka tulevaisuudessa olisi mahdollista ottaa tulosvastuullisuus paremmin huomioon ja palkita seurakunnissa tehtävää työtä. Tämä vaatii sitä, että on yhteinen ymmärrys tavoiteltavista tuloksista.

Matteus församlingsråd uttrycker sin oro över de konsekvenser som omfördelningen av medlen - och ansvaret - kan medföra för det svenska arbetet, då t.ex. de gemensamma projekten flyttar över till församlingarnas ansvar. Det är ytterst viktigt att svenskspråkiga församlingsmedlemmar även i fortsättningen får innehåll och kommunikation på svenska, även om projekten leds av församlingarna och inte av samfälligheten.

Se svaret till Johannes

Matteus församling önskar att den svenskspråkiga tjänsten för fostran aktiveras. För tillfället finns det inte inom gemensamt församlingsarbete en enda svenskspråkig medarbetare - varken inom diakoni eller fostran. Detta är oacceptabelt och, speciellt med tanke på strategin, kortsiktigt.

Se svaret till Johannes

Matteus församlings ungas påverkansgrupp har framfört sin oro över renoveringsläget på Lekholmen. De tillfälliga barackerna, som ersätter byggnaderna Ostis och Tokas, har redan varit i bruk längre än planerat, och inga konkreta åtgärder har vidtagits för att inleda renoveringsprocessen. Detta begränsar inte bara antalet övernattningsplatser, utan påverkar även verksamheten i stort, eftersom bristen på samlingsutrymmen är betydande. Även toaletterna och duscharna på Lekholmen är i behov av en uppdatering. Lekholmen utgör ett mycket viktigt kyrkligt och kulturellt utrymme för flera generationer svenskspråkiga Helsingforsbor. För de svenskspråkiga i Helsingfors är det därför av största vikt att renoveringen av Lekholmen påbörjas snarast, så att holmen åter kan tas i fullt bruk och byggnaderna vårdas för framtiden. Matteus församlingsråd delar påverkansgruppens oro.

Se svaret till Johannes

MUNKKINIEMEN SEURAKUNTA

Munkkiniemen seurakunta kuuluu niiden muutaman seurakunnan joukkoon, jotka hävisivät uudessa määrärahanjakomallissa – kuten seurakuntamme on aina hävinnyt, kun jakomalleja on muutettu. Seurakunta on pystynyt sopeuttamaan talouden rakennettaan muutosten mukana, mutta henkilöstössämme ei ole enää lainkaan karsimisen varaa. Toivomme, että rahanjakomallia seurataan ja sen toimivuutta arvioidaan parin vuoden kuluttua. Seurakuntien toimintakykyisyyden edellytyksistä täytyy huolehtia, jotta tavoiteltu kasvu olisi mahdollista.

VASTAUS:

On hyvä seurata, kuinka nyt tehdyt päätökset toimivat ja millaisia vaikutuksia se tuottavat sekä yksittäisen seurakunnan että koko seurakuntayhtymän talouteen. Tätä on hyvä tehdä pienimuotoisesti vuosittain talousarviokehyksen laatimisen yhteydessä. Hieman laajemman tarkastelun aika voisi olla esimerkiksi syksyllä 2028 tai keväällä 2029, jolloin vaikutuksia on mahdollista arvioida hieman pidemmällä aikajänteellä. Tällöin on helpompaa erottaa laajemmat kehitystrendit vuosikohtaisesta heilunnasta.

PAAVALIN SEURAKUNTA

Paavalin seurakunta on suurimmilta osin tyytyväinen uudistettuun rahanjakomalliin. Katsomme kuitenkin, että alueella asuvien määrää tulisi huomioida enemmän

jäsenmäärään nähden, jos tavoitteena on Kirkko Helsingissä -strategian mukaisesti jäsenmäärän kasvu. Tässä mielessä aiempi 70/30 jakosuhde oli parempi kuin nykyinen 80/20.

VASTAUS:

Katso vastaus Munkkiniemen seurakunnalle.

PAKILAN SEURAKUNTA

Sisäisten vuokrien määrittelyperusteisiin pitää kuitenkin saada selkeämmin näkyviin se, mikä sisältyy kiinteistöjen peruskorjaukseen ja mikä perusparannukseen. Odotamme, että kiinteistöjohtokunta määrittelee tämän jaon vuoden 2026 aikana.

VASTAUS:

Tämä asia tulee selkiytymään, kun käytäntö ja ohjeistus tähän muodostetaan käytössä olevan uuden sisäisen vuokran mukaisesti käynnistettävien hankkeiden myötä. Käytännön linjaukset tullaan tekemään kiinteistöjohtokunnassa osin controllerin laatimien laskelmien pohjalta

Varojen kierrättäminen projektisalkkujen ja tarvehankintaisten määrärahojen kautta seurakunnille ja osastoille on hankalaa ja aikaa vievää. Toivomme, että ne olisivat tulevaisuudessa osa kehystä.

Yhteisen hallinnon (luottamuselimet, sisäinen tarkastus, yhtymän johtajan toimisto, hallinto-osasto ja henkilöstöosasto) menot ovat kasvaneet vuodesta 2025.

Tavoitteena on ollut säästää ja tämä säästöpainne koskee kaikkia. Suurin osa seurakunnista on saanut kulut mahdutettua kehukseensa. Kysymmekin, että miksi kulut ovat nousseet yhteisessä hallinnossa.

VASTAUS:

Tarveharkintaisella määrärahalla tuetaan seurakuntayhtymässä tapahtuvaa projektiluontoista kehittämistä. Se vahvistaa yhteistä, organisaatorajojen yli tapahtuvaa kehittämistoimintaa. Projektisalkku on työväline projektikehittämisen ja sen tulosten seuraamiseen. Tarkoituksena on, että projektien tuotokset hyödyttävät laajasti Helsingin seurakuntien työtä.

Vuoden 2025 aikana on luotu toimintamalli tarveharkintaisen määrärahan jakamiseen Työnjako 2026 -projektin linjausten pohjalta. Toimintamallia luotaessa on otettu huomioon seurakunnista tullut toive siitä, että kehittäminen olisi seurakuntalähtöistä ja että seurakuntien kehittämiseen liittyvät päätökset tehtäisiin lähellä seurakuntia. Toimintamallia on myös selkeytetty.

Toimintamalli seuraa YKN 3.4.2025 päätöstä tarveharkintaisen määrärahan ja siihen liittyvien toimivaltuuksien jakautumisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että kirkkoherrainkokous koordinoi seurakuntien ja ydinpalveluiden kehittämiseen osoitettua tarveharkintaisen määrärahan osuutta, yht. 0,9 milj. euroa; johtajisto koordinoi yhteisten palveluiden kehittämiseen kohdennettua tarveharkintaisen määrärahan osuutta, yht. 0,5 milj. euroa; sekä yhteinen kirkkoneuvosto päättää määrärahasta ennalta arvaamattomiin tarpeisiin, yht. 0,2 milj. euroa.

Projektille myönnettävän tarveharkintaisen määrärahan määrä ei riipu projektin omistavan organisaation koosta toisin kuin kehysmäärärahan osalta väistämättä olisi. Tämän vuoksi sen voi nähdä kohtelevan eri seurakunnissa tehtävää kehittämistä tasapuolisemmin kuin tilanteessa, jossa seurakuntien kehittämiseen

kohdistettu määräraha siirrettäisiin sellaisenaan seurakunnille jaettavaan kehykseen.

Merkittävin yhteisen hallinnon toimintakatetta vuonna 2026 kasvattava yksittäinen asia on seurakuntavaalit, jotka järjestetään vuonna 2026. Seurakuntavaalit ovat osa Yhteiset-ryhmää. Yhteiset-ryhmälle ei kuitenkaan ole olemassa omaa tai omia osastoja, vaan siinä olevat asiat on talousarviossa kohdistettu olemassa oleviin pääluokkiin ja kustannuspaikkoihin. Seurakuntavaalit ovat osa Luottamuselinten toimintakatetta, mikä näkyy sivulla 23. Vastaavasti Yhteiset-ryhmässä olevat henkilöstökulut ovat talousarviossa osa Henkilöstöosaston toimintakatetta.

Vuoden 2026 talousarviokehyksessä on huomioitu Työnjako 2026 -projektissa sovitut sisäiset siirrot. Myös nämä kasvattavat yhteisen hallinnon toimintakatetta. Yhtymänjohtajan toimistoon siirrettiin kaksi työntekijää sekä kehittämisen tutkimukset ja työkalut. Lisäksi kaikki yhteisten palveluiden assistenttityövoimakulut keskitettiin hallinto-osastoon.

Yhteisen kirkkoneuvoston kehys on osoittautunut liian tiukaksi ja hallinto-osasto on paikannut sitä jo useamman vuoden ajan. Vuonna 2026 hallinto-osaston kehyksestä on siirretty yhteiselle kirkkoneuvostolle 110 000 euroa. Jatkossa tulee pitää huolta siitä, että yhteisen kirkkoneuvoston talousarviokehys on tarpeeksi suuri, jotta se voi kattaa siihen kohdistuvat tarpeet.

Kaikkineen yhteisen hallinnon talousarvio on laadittu sille annetun kehyksen mukaisesti, eikä se ylitä sitä. Vuoden 2026 talousarviokehys on vuoden 2025 kehystä suurempi sekä seurakunnissa että yhteisissä palveluissa. Näin ollen myös yhteisen hallinnon kehys vuodelle 2026 on vuotta 2025 suurempi.

Yhteisen työntekijäpäivän ja luottamushenkilöiden erilaisten teemapäivien järjestäminen on kallista. Niiden sisältöä ja tarkoitusta on hyvä jatkossa kehittää ja tarkentaa, jotta kustannukset ja ajankäyttö on perusteltua.

VASTAUS:

Talous on hyvä konsultti myös erilaisten tarpeellisten yhteisten kokoontumisten ja teemapäivien arvioinnissa. Siksi Helsingin seurakuntayhtymässä on syytä arvioida huolella ennen isompia tilaisuuksia, onko läsnäolokokoontumisella saavutettavissa sellainen lisäarvo, jota ei etätyöskentelyllä tai teeman käsittelyn nivomisella johonkin olemassa olevaan kokoukseen olisi mahdollista.

Yhteinen työntekijäpäivä on kahden tai kolmen vuoden välein järjestetty koko Helsingin seurakuntayhtymän henkilöstön yhteinen päivä. Päivän arviointiin on käytetty tänä syksynä etukäteispalautetta, jolla on kerätty näkökulmia työntekijäpäivän sisällön etukäteisarviointiin. Viimeksi palautteessa kiiteltiin mahdollisuutta tavata koko seurakuntayhtymän kesken ja annettiin sisällöstä palautetta yhteisten työntekijäpäivien toteutukseen. Yhteiset päivät ovat perusteltuja siksi, että meillä on myös yhteisiä asioita, joita tulee käsitellä yhdessä. Meillä on enemmän yhteisiä asioita kuin erottavia, siksi näihin on nähty myös tarvetta. Luottamushenkilöiden päivät ovat nivoutuneet kauden alkuun koulutuksellisista syistä ja toisaalta kauden aikana päätöksenteossa olevien isompien kokonaisuuksien valmisteluun. Tarkoitus on aina toteuttaa näiden osalta jälkipalautemahdollisuus, jotta mielekkäys ja tarpeellisuus voidaan mitata.

PETRUS FÖRSAMLING

Församlingsrådet uttrycker sin oro över de konsekvenser som omfördelningen av medlen - och ansvaret - kan medföra för det svenska arbetet då tex olika

gemensamma projekt flyttar över till församlingarnas ansvar. Det är ytterst viktigt att svenskspråkiga församlingsmedlemmar även i fortsättningen får innehåll och kommunikation på svenska, även när projekten leds av församlingarna och inte av samfälligheten.

Se svaret till Johannes

Församlingsrådet önskar att Lekholmens renovering kommer i gång 2026. Lekholmen är ett av de viktigaste kyrkliga rummen för de svenskspråkiga Helsingforsarna. För att verksamheten skall kunna fortsätta och för att holmen inte skall förfalla behöver renoveringsåtgärder vidtas utan dröjsmål.

Se svaret till Johannes

Församlingsrådet önskar att den svenskspråkiga tjänsten för fostran aktiveras. För tillfället finns det inte inom gemensamt församlingsarbete en enda svenskspråkig medarbetare. Varken inom diakoni eller fostran. Detta är oacceptabelt och, speciellt med tanke på strategin, kortsiktigt.

Se svaret till Johannes

VUOSAAREN SEURAKUNTA

Olemme pitkään odottaneet Vuosaaren kirkon remontin alkamista. Se on seurakuntamme ainoa kirkkorakennus, ja se on sisäilmaongelmainen. Iloitsemme kiinteistötoimen budjetoimasta 2.944.042 € kirkkomme korjaushankkeeseen vuodelle 2026.

- Meitä kiinnostaa, mistä noin tarkka euromäärä koostuu vuodelle 2026?
- Ilmeisesti korjaushankkeen kilpailutus ja suunnittelu tapahtuvat 2026, joten milloin remontti pääsisi alkamaan?
- Miksi vuodelle 2027 on budjetoitu vain 500.000 €, kun taas vuodelle 2028 on 2.000.000 €?

VASTAUS:

Yhteinen kirkkoneuvosto ja Yhteinen kirkkovaltuusto tulevat tekemään hankkeiden priorisointipäätökset vuodenvaihteessa 2025/2026. Investointimäärärahoja on kohdennettu hankkeelle, mikä on budjettitekninen toimenpide ja niitä on mahdollista tarvittaessa siirtää erillisellä päätöksellä myös seuraavalle vuodelle. Alkamisajankohtaa emme valitettavasti pysty nykytiedoilla vielä määrittelemään.

Aikataulu

Tämän vaiheen jälkeen valmistelussa laaditaan lopullinen esitys yhteiselle kirkkoneuvostolle talousarvioksi ja toiminta- ja taloussuunnitelmaksi kokoukseen, joka pidetään 27.11.2025. Kokouksessa päätetään esityksestä yhteiselle kirkkovaltuustolle, jonka kokous on 11.12.2025.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutukset: Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla on laajat lapsiasian vaikutukset, koska useat seurakuntien työmuodot ja yhteisten palveluiden yksiköiden tehtävät koskevat lapsia ja perheitä. Myös nuoret ovat seurakuntien toiminnan kohteina laajasti mm. rippikouluissa.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla ohjataan seurakuntayhtymän taloutta, henkilöstöä ja päätöksellä on vaikutusta ympäristöön.

Riskit: Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman suurin riski kohdistuu jäsenistön määrän kehitys ja jäsenistön verotettavan tulon kasvun jatkuminen. Jäsenmäärä on alentunut jo usean vuoden ajan, mutta verotettavien tulojen määrä toistaiseksi kasvanut talouden kasvun mukana.

Lisätiedot

Vs. hallintojohtaja Pasi Perander, 050 4796380, pasi.perader@evl.fi

Hallintojohtaja Juha Silander, 040 5639709, juha.silander@evl.fi (27.10. alkaen)